

ОСТАННІ ВІСТІ

П'ятниця, 15-го квітня 1966 р.

В АМЕРИЦІ

РУТЕР ВИМАГАЄ БІЛЬШЕ ФОНДІВ на боротьбу проти вбогости. Голова спілки Об'єднаних Автомобільних Робітників Волтер П. Рутер, промовляючи на Конвенції в Вашингтоні, сказав, що президент Джонсон зробив помилку, коли просив Конгрес про схвалення замалої суми на боротьбу проти вбогости. Рутер твердив, що Президент жадав на цю ціль стільки грошей, скільки зможе схвалити Конгрес, а не тільки, скільки в дійсності треба. Коли не зніщиться вбогості, то вбогі в цій країні можуть за допомогою заворушень домогтися для себе соціальної справедливості, — казав Рутер.

МАФІЯ ЗАЙМАЛАСЯ КОНТРАБАНДОЮ ЦИГАРОК із Північної Кароліни до 13-ох північно-східних штатів та заробляла великі суми на тому, бо Північна Кароліна це єдиний штат, де продаються тютюн і де немає податку від цигарок. Організовано цілі злочинні синдикати, які незаконно перевозили цигарки літаками або тигаровими автомобілями до штатів Нью-Йорку, Нью-Джерсі, Коннектикуту, Массачусетс та інших. В цій справі відбулася окрема конференція в Балтіморі, Мериленді, в якій взяли участь 53 податковий й поліційні урядовці з 13-ох штатів. Вони призначувалися над планами, щоб припинити цю контрабанду цигарок, яка загрожує так поширитися, як колись контрабанда алкогольних напоїв під час проїбції.

ЗАПИТУВАЛИМУТЬ І ПРО РЕЛІГІЮ при найновіших переписі населення, який має відбутися в 1970-му році. Досі в аркушах перепису населення не було рубрики про релігію. Римо-католицькі й протестантські представники вимагають, щоб перепис населення обіймав і релігію. Представники юдів і Християнські дослідники за проти того. Директор Бюро перепису населення Росс Еклер заявив, що і численні урядовці та приватні дослідники воліли б, щоб перепис населення узагальнював і релігію. Деякі делегати пропонували, щоб в переписі подавати і число соціального забезпечення.

НОВІ МЕТОДИ ЛІКУВАННЯ ПІСТЯКА. Дослідник при університеті Бейн-д-р Норберт Чайковски звітує, що нова метода лікування пістняка дала деякі успіхи. За допомогою різних впроваджень дослідники старалися збудити в хворому організмі на пістняка, «сплячку відпорності» на новотвори. Організми 20-ох пацієнтів зі смертельною недугою пістняка не відчували, що в них є чужі новотвори і зовсім їх не поборова. За допомогою застріл збуджено імунітет цих організмів. Два смертельні хворі на пістняка пацієнти знову видужали, 8 пацієнтів припинили збільшування новотворів і 10 хворих померли. Треба ширших дослідів в цій справі, — заявив д-р Чайковски.

ДОСЛІДЖУЮТЬ НАРКОТИК ЛСД який спричиняє присмні галюцинації, а деколи його споживачі доконують жахливих злочинів. І так Стівен Кесселер в Брукліні, захищаючи цього ліку-наркотику, бив свою мачуху вчительку Флоренс Купер, і тепер він є в психіатричному відділі шпиталю повіту Кінг. Бив малесенька частина ЛСД сильно реагує і викликає присмність або фурию. Жертви цього наркотику не знають подати джерела, де його купили, і тому утруднена боротьба проти нього.

У СВІТІ

ПРЕСОВА АГЕНЦІЯ „АСОШІАТЕД ПРЕСС“ ПОДАЛА З ЛОНДОНУ, що ЗДА висловили побажання нормалізації відносин із червоним Китаєм. Згідно з цією інформацією, Вашингтон має запропонувати за посередництвом котрогося з своїх амбасадорів (припускають, що амбасадором Гроувсого, який має змогу контактуватися з амбасадором Ванг Куо-Чангом у Варшаві) підтримати старання Китаю про місце в Об'єднаних Націях. Перша відвідування Китаю на ці пропозиції — за тими самими відомостями — вимагала від ЗДА відтягнення американських військ з території В'єтнаму і повного роззброєння. Пресовий урядовець Державного Департаменту у Вашингтоні назвав цю вістку „неправдивою“.

ПРЕЗИДЕНТ ІНДОНЕЗІЇ СУКАРНО ЗАХВОРІВ — як подіє радіо з Джакарти. Правдоподібно в нього піднялися тиснення крові. Тим часом новий режим в Індонезії заповідає контролю всіх припливаючих до індонезійських портів чужих кораблів. Китай вислав кораблі, якими бажав забрати з Індонезії китайців. Індонезія підозрює, що ці китайські кораблі везуть зброю.

ДЕЛЕГАЦІЯ АМЕРИКАНСЬКОГО КОНГРЕСУ ПРИВЕЗЛА ІРЛАНДЦІМ ПОДАРУНОК — статую Роберта Еммета, що вважався ірландським Вашингтоном. Подарунок прийняв президент Де Валера, заявляючи, що життя і смерть Еммета поклали підвалини під незалежну Ірландію.

В СМЕНИ ЗГІНУВ ВІД КУЛІ КОЛІШНЬОГО ПРАЦІВНИКА МІНІСТЕРСТВА ІНФОРМАЦІЇ Абдулла Вагаб ель Вахалі міністер локальної адміністрації і виконуючий обов'язки президента республіки Абдулла Ель Ельріні. Вахалі застрелив Ельріні в його міністерському кабінеті трьома кулями і вискочив через вікно третього поверху. Поліція не дозволила йому втекти і він постріляв себе останньою кулею з пістолі.

ФРАНЦУЗЬКИЙ УРЯД НЕ ДОЗВОЛИВ ВІДДАТИ ПОЧЕСТЬ американським воїнам, які згинули в другій світовій війні. Минулих років відбувалися парадні святкування в Домі Інвалідів в Парижі, що є національним французьким музеєм і гробницею Наполеона. Цього року міністерство військових справ, що адмініструє цим домом, не дозволило на такі святкування.

ЗДА І ІСПАНІЯ ПІДПИСАЛИ НОВИЙ ДОГОВІР про співпрацю в повітрі. Цей новий договір дозволяє ЗДА користуватися далі стацією на Канарійських островах до 29-го січня 1974, як також започатковує спільне випробування ракет в Іспанії для студій температури і вітрів у височині.

БІЛЯ НІКОЗІВ НА КІПРІ ПОЧАЛАСЯ ТУРЕЦЬКО-ГРЕЦЬКА СТРИЛАННА. Міжнародні військові відділи, що втримують мир на цьому острові з рамені Об'єднаних Націй, подали, що біля столиці Кіпру відбулася перестрілка автоматичними крісами між турками і греками. Греки й турки наперемінно обстрілюють одні одних у провокації. Покищо невідомо, які були втрати в людях.

ПОРТУГАЛЦІ ПЕРЕБРАЛИ ГРЕЦЬКИЙ КОРАБЕЛЬ „ІОАННА“, що вів нафту для Родезії. Корабель заїхав до порту в Бейрі і там капітан корабля — грек покинув корабель і літаком вилізав у Грецію. Покинула корабель і грецька залога. Підозрюють, що португальці передають нафту Родезії. Другий грецький корабель з нафтою для Родезії подав до порту в Південній Африці.

МЕХІКАНЦІ ОВАЦІОНО ВІТАЮТЬ ПРЕЗИДЕНТА ДЖАНСОНА

Мехіко Сіті. — Президент Джонсон 14-го квітня прилетів із дружиною та двома доньками до столиці Мехіко, де його оваційно вітали сотні тисяч розентузізованих мешканців, тиснувшись до відкритого авто, в якому їхали обидва президенти, Густаво Діаз Ордаз, мекіканський президент, та президент Джонсон. Агенти секретної служби мали важку працю, щоб оберегти життя президентів від натовпу, що стримував авто, яке від'їжджало з летища, яке вносила тільки 7 і пів міль трого п'ятих. Президент прибув до мекіканської столиці, щоб взяти участь у відкритті пам'ятника Абрамамові Лінкольнові, який ЗДА подарували мекіканському народу. Відкриття пам'ятника мало відбутися в п'ятницю 15-го квітня. Молодша донька президента Джонсона 18-літня Лусі почувалася нездобре після того, як висліла з літака, і її завели назад до літака на летищі, де відбувалося привітання американського гостя. Але вона швидко видужала і могла їхати до столиці після того, як на летищі відбулася церемонія прийняття. Візита президента Джонсона була оголошена як „неофіційна“ і як „недержавна“ гостина, але в дійсності вона відбулася з таким церемоніальом, яким вітають голов держав. На летищі з'явився мекіканський президент Діаз Ордаз із дружиною, щоб привітати американського високого гостя. Вулиці мекіканської столиці виглядали так, як під час карнавалу, коли ними їхали авто, що супроводили авто обидвох президентів. Президент Мехіко і його дружина пані Діа-вітали президентську американську пару на летищі. Мекіканський президент підкреслює у привітальній промові „глибоко сердечні почування мекіканців для Лінкольна, кажучи, що в Мехіко вважали цього американця „за свого власного“.

През. Ліндон Б. Джонсон в дорозі до Мехіко

Діа-сказав, що в минулому проблемі, але історії не можна завернути; та майбутнє є без ворожнечі і без заздрости. Діа-сказав, що „дійсна приязнь може існувати тільки між вільними народами, які взаємно себе шанують“. Президент Джонсон сказав на те, що „приязнь між двома сусідами може бути прикладом для цілого світу“. Він почувався в Мехіко як вдома і пригадав, що в 1934 році він відвідав Мехіко разом із пані Джонсон під час пошлюбною подорожжю. Кордон між обидвома країнами не є обсаджений військом, і не стоять вздовж них гармати. Він бажав би, щоб так було на всіх кордонах між державами, і щоб панували всюди мир. Джонсон закликав до того, щоб зліквідувати неграмотність, де вона існує, щоб поборовати недуго та вбогість, і щоб всюди панувало порозуміння таке, яке є між Мехіко та ЗДА. Преса пригадує те, як 4 роки тому оваційно вітали в столиці Мехіко покойного президента Кеннеді, і стверджує, що овації для Джонсона не були менші, хоч деякі латинські американські держави не були вдоволені з того, що Джонсон вмішався був до внутрішніх справ Домініканської Республіки. Пам'ятник, що його мали відкрити в п'ятницю, є копією того пам'ятника Лінкольна, який стоїть в Парку Лінкольна в Шикаго, і автором якого є скульптор А. Сент Годенс. Конгрес схвалив в 1964-му році 100,000 доларів на копію цього пам'ятника, який тепер стоїть в малому парку в Мехіко Сіті. Спочатку планували, що американська делегація на відкриття цього пам'ятника очолюватиме пані Джонсон і державний секретар Дін Ракс. Але три дні перед відкриттям Президент вирішив поїхати сам до Мехіко, бо мекіканський президент вирішив взяти участь у відкритті і передав „ширу сугестію“, щоб і президент Джонсон приєднався до цієї вчористости.

Науковці з комуністичного Китаю зможуть відвідати ЗДА

Вашингтон. — Державний Департамент повідомив кількі американських університетів, що до них зможуть прибути науковці з комуністичного Китаю. Ще в грудні минулого року Департамент повідомив був американських фізиків і лікарів, що зможуть їхати до комуністичного Китаю, Альбани, Куби, Північної Кореї і до Північного В'єтнаму. В березні цей дозвіл поширено на всіх американських науковців, які зацікавлені у відвіданні ЗДА.

Візиди до п'ятих вище згаданих держав. Тепер Департамент повідомив, що і китайські науковці зможуть відвідати ЗДА. Університети зможуть запросити до себе китайських науковців. Ця виміна науковців має відбуватися на засадах взаємности, але при цьому не будуть підтримуватися того, щоб ця культурна виміна була на засади: один за одного. Але досі немає певности, чи китайські науковці скористають з можливості відвідати ЗДА.

Франція готова переговорювати з ЗДА про ліквідацію баз

Париж. — Міністер закордонних справ Франції Моріс Кув де Мурвіль заповів, що Франція готова у „добрий вір“ почати переговори з ЗДА про ліквідацію американських баз НАТО на її території. Заява французького міністра висловлювала думку президента де Голля, який вважав, що з точки зору безпеки американських військ і перенесення баз НАТО з французької території не легка, але їй дається посприяти при спільному домов-

ленні. До Європи послан сиріальний висланий американського президента Джон Мек Клоу, який „ує ссереговорювати з представниками Британії і Німеччини. Ці три держави побоюються, що відтягнення військ НАТО з території Німеччини може вилитися для СССР ослабленням НАТО. Темою розмов буде справа побуту в Німеччині 65 тисяч французьких воїнів, яких виключив президент де Голль з-під команди НАТО, обидва народи мали різні

ВІЙСЬКОВИЙ РЕЖИМ У САЙГОНІ ЗАПОВІВ ПЕРЕВЕДЕННЯ ВИБОРІВ

Сайгон. — Військова хунта в Сайгоні під натиском буддистів згодилася перевести загальні вибори найпізніше до п'яти місяців. Це повідомлення викликало велике піднесення серед буддистів. Не зважаючи на заборону уряду, двадцять тисяч товпа буддистів вийшла на вулиці Сайгону для мирної демонстрації, щоб заманіфестувати свою перемогу в боротьбі з військовим режимом. Не зважаючи на цю заяву уряду про переведення виборів, буддистські провідники вимагають негайного уступлення з уряду трьох провідних осіб військової хунти, а сама прем'єра Кі, президента Тіс і віцепрем'єра Нгуєна Гю Ко. Офіційне повідомлення про переведення загальних виборів підписав президент в уряді хунти ген. Нгуєн Ван Ті. Головний провідник буддистів Тіч Тіс Мінг заявив однак, що боротьба велася далі. Не дуже довіряють цій заяві військового управління північні райони Південного В'єтнаму, де окупації до сайгонського уряду сили контролюють все життя. То ж і Мінг вимагає в імені буддистів негайного уступлення трьох відповідальних за політику хунти провідників. Прем'єр Кі був прийнятий підчас підписання урядової заяви про передачу уряду цивільному управлінню, яке буде сформоване у висліді загальних виборів впродовж наступних трьох до п'яти місяців. Кі побоюється, що деякі військовики можуть перевести насильно переворот і скинути його з уряду. Кілька вищих офіцерів з під наглядом. Заворушення в Південному В'єтнамі відтягнули деяку кількість в'єт-

намських військ з фронтів і весь тягар війни з комуністами спочивав від місяця на американських військових з'єднаннях. Про це вказують і числа вбитих і раниених. В минулому тижні було 95 вбитих американців, а тільки 67 південно-в'єтнамців. Велике бомбардування Північного В'єтнаму в середу принесло велике знищення постачальних шляхів. Це бомбардування вважається найбільшим від часу скинення американської ядерної бомби на Нагасаки. В той час, як у В'єтнамі вирішувалися політичне становище в цій країні, у ЗДА йде критика уряду у зв'язку з подіями у В'єтнамі. Провідник республіканської меншости в Конгресі конгресмен з Мішіген Джеральд Форд закинув урядові недостачу бомб на фронті війни у В'єтнамі і недодачу в транспорті зброї, називаючи це „поганим керівництвом війни“. Відповів конгресменові Фордові секретар оборони Роберт МекНамара, який заперечив, що були якінебудь недостачі в постачанні зброї для американських військ у В'єтнамі. Форд критикував зустріч Президента з маршалом Кі в Генералі, називаючи її невідповідною і нашівидку зорганізованою та й заявив, що малохто назве тепер цю зустріч успішною. Офіційні круги у Вашингтоні подають, що після заяви військового управління у Сайгоні прийшло деяке упокоєння у Південному В'єтнамі і треба сподіватися, що криза, яку започаткували буддисти 10-го березня вимогою передачі військового управління легальної цивільної влади, закінчиться успішно.

Президент Ірану згинув у гелікоптері

Багдад. — Президент Ірану Абдель Салам Ареф і десять його радників згинули в гелікоптері, який розірвався бомба. Є всі познані, що на президента цієї країни, що перебував у стані війни з курдами, був уялений заговор. З Тергану подали, що гелікоптер зістрили курди. Тимчасом владу президента в Ірані перебрав Абдель Рагман Ваззав.

Брат погубного президента — шеф іранського генерального штабу Абдель Рагман Ареф перебував тепер у Москві, де робить закупки зброї. На вістку про смерть брата, він негайно вилізав до Ірану. Абдель Рагман Ареф є найповажнішим кандидатом на опорожнене по його братові становище президента.

Помер німецький „морський вовк“

Стокгольм. — Німецький морський герой першої світової війни князь Фелікс фон Люкнер, загально відомий під іменем „морського вовка“ помер в місті Мальмо у Швеції на 85 році життя. Князь Люкнер відомий не тільки з великих перемог на морі під час першої війни, але також із своєї товариської поведінки. Він ніколи не бився залоги ворожих кораблів, але напавши приймав її на свій корабель, гостині і навіть забезпечував лектурою в рідній мові членів залоги. Після першої світової війни прихильно вітали князя Люкнера інші країни, в тому також і ЗДА, де він жили до самої смерті. Цікаве життя цього морського вовка описане в сенсативній книжці, яку написав він самий при співпраці Ловелла Томаса. Книжка була перед війною „бестселлером“ в цілому світі. Люкнер одружився був в 1934 з дочкою великого шведського промисловця.

Фелікс фон Люкнер

Капеля Бандуристів виступить з концертом у Сенаті ЗДА

Вашингтон. — Широко відомі з своїх концертів Капеля Бандуристів під диригентурою Івана Задорожнього виступить у вівторок 19-го квітня з концертом в 1-й в полудне із спеціального концертом в Сенаті З'єднаних Держав Америки. Цього ж дня о год. 2.30 по полудні Капеля Бандуристів виступатиме перед пам'ятником Шевченкові у Вашингтоні і увечері о год. 8-й матиме концерт для шир-

шої публіки в залі Президентів Армії при 1320 Гстріт, Н.В. Перед цією датою в суботу 16-го квітня Капеля Бандуристів виступить із концертом в Товні Голлі (при Брод Стріт і Рейс) у Філадельфії після чого о год. 11 вечора відбудеться в залі т-ва „Трибуна“ при 4932 Норт Брод Стріт зустріч Капелі з Громадяниством. Відбудеться ці імпрези й концерти заходом Романа Маринювача.

В ТОРОНТІ ВІДБУВАЮТЬСЯ СПІЛЬНІ НАРАДИ ПРОГРАМОВОЇ І ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КОМІСІЙ ДЛЯ СКЛИКАННЯ СКВУ

Торонто. — В п'ятницю 15-го квітня ц.р. тут у готелі „Роял Йорк“ почалися спільні дводенні наради Програмової і Організаційної Комісії Підготовчого Комітету для скликання Світового Конгресу Вільних Українців. Цей Підготовчий Комітет був створений Пан-Американською Українською Конференцією і він поділив свої функції між обидві названі комісії, при чому Програмова Комісія складається з представників Комітету Українців Канади з о-сідком у Вінніпегу, а Організаційна із представників Українського Конгресового Комітету Америки із о-сідком в Нью Йорку. Обидві комісії узгодили свою працю. На порядку денних нарад є устаткування речення та місця Конгресу й узгодження його програми: запланованих доповідей про теперішній стан України й української діяльності, резолюцій та маніфестів до українського народу, українців у діаспорі, до вільних держав світу й Об'єднаних Націй. Прокісти усіх цих доповідей, резолюцій і маніфестів приготувала Програмова Комісія. На теперішніх нарадах мали бути узгоджені остаточно ха-

рактер та мета Конгресу. Після пологодження зв'язаних з цим спрам, що мало б статися в результаті теперішніх нарад у Торонті, негайно приступити до праці Організаційна Комісія для скликання СКВУ. Програмову Комісію на цих нарадах репрезентують: о. пралад д-р Василь Кушнір, ред. Іван Сирник, дир. Володимир Кохан, Микола Плав'юк, проф. Іван Іванчук, мгр. Євген Матікаш та ред. Омелян Матла. Організаційну Комісію репрезентують Іосип Лисогір, д-р Матвій Стахів, ред. Ігнат Білинський, Олена Лотоцька й ред. Антін Драган. Народи обох комісій попереджали у четвер 14-го квітня п.р. увечері спільна зустріч членів комісії із представниками місцевого громадянства під час гостини, що її влаштував місцевий відділ КУК. Зустріч проводила д-р Осип Бойко. Під час зустрічі репрезентанти обох комісій з'ясували коротко цілі своїх нарад й опісля відповідали на запити привітних кількох десятків громадян. Зустріч відбулася у ресторані „Мейфайр Інн“, що його власником є п. Куп'як.

Проф. д-р Олександр Оглоблин доктором юридичних наук, гоноріс кавза

Нью Йорк. (В. О.). — За численні праці з історії господарства України та в зв'язку з 65-річчям з дня народження і 45-річчям наукової праці та враховуючи великі заслуги перед українським громадянством, Факультет Права і суспільно-економічних наук УВУ, надіслав проф. д-ра Олександра Петровича Оглоблина, дійсного члена УВАН та НТШ титулом Доктора юридичних наук, гоноріс кавза. Проф. Оглоблин є одним з найвидатніших дослідників економічної історії України. Перша праця „Передкапиталістическа фабрика України“ (1925 р.), за яку проф. Оглоблин одержав науковий ступінь доктора історії української культури, поставила його ім'я на видне місце в науковому світі. Тоді ж була видана друга праця „Мануфактури в Гетьманщині“. За весь час своєї наукової діяльності проф. Оглоблин написав понад 60 наукових праць з ділянки історії економіки. Крім того, коло 20 праць залишилися ще не друкованими.

В своїй науковій праці, проф. Оглоблин був не тільки дослідником, що використовував всю літературу; він шукав різних шляхів. Він був одним з перших дослідників заводських та фабричних архівів. В 1932 р. проф. Оглоблин очолював Наукову експедицію ВУАН та Всеукраїнського Історичного Музею для дослідження промислових закладів на Поліссі. В 1936-37 рр. проф. Оглоблин був консультантом археологічної експедиції ВУАН в Городську та Вишгороді. Це дало можливість проф. Оглоблину здобути цінний матеріал, переважно щодо залізничної промисловості. Цей матеріал був ним використаний в монографії „Історія металургії Правобережжя“ (Закінчення на стор. 3-й).

Українці взяли участь в прийнятті для кардинала Йосифа Берана в Нью Йорку

Нью Йорк. — У прийнятті, влаштованому тут на пошану прибулого до ЗДА на короткі відвідини кардинала Йосифа Берана, довголітнього в'язня нацистського і комуністичного режимів, взяли участь також представники української громади в ЗДА. Кардинала Берана під час його прибуття на летище в Нью Йорку вітали римо-католицький архієпископ Нью Йорку кардинал Френсіс Спелман, як також представники чехословацької імміграції в ЗДА. Кардинал Беран прибув до Америки на запрошення Союзу Чехословацьких Католиків в ЗДА, і в його плані є відвідати такі громади, як Філадельфія, Балтімор, Вашингтон, Даллас, Омага, Сі-Дар Репіде, Шикаго, Клівленд, Толідо й Дітройт, як також різні міста Канади. В понеділок увечері 11-го квітня кардинал Беран був гостем Чехословацького Товариства Мистецтва і Науки, яке влаштувало прийняття в готелі „Валдорф-Асторія“ в Нью Йорку. Під час прийняття кардиналові Беранові було надано „почеене членство“ цього ж чеського наукового товариства. Поміж

200 учасниками було багато визначних чеських науковців, та цілий ряд високих католицьких, православних та протестантських діячів, включаючи спископа Фултона Шіна, що представляв римо-католицьку архієпископію Нью Йорку, о. д-ра Євгена Карсона Блейка, представника Світової Ради Церков, спископа Грецької Православної Церкви Сіноса, що представляв архієпископа Яковоса, і багато інших. Між гостями при почесному столі разом з кардиналом Бераном були проф. Роман Смаль-Стоцький, президент Наукового Товариства ім. Шевченка, д-р Володимир Душник, як представник Фордгамського Університету і п-ні Марія Душник. Під час прийняття наші українські земляки були представлені кардиналові Беранові й розмовляли з ним по-українськи й чеськи. При кінці пр а м а н я т а промовляв сам кардинал Беран, який з'ясував зібрання значення свободи для людства взагалі та закликав своїх земляків до плекання культурних традицій свого народу. Він висловив надію на скоре здобуття свободи для поневолених.

СВОБОДА

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті підписані їх авторами, не мають відповідати становищу редакції.

Передплата: На рік \$12.00; на пів року \$6.25; на три місяці \$3.25. В Джерсі Сіті і закордоном: На рік \$14.00; на пів року \$7.50; на три місяці \$4.00. Для членів УНАО, чоловіків і жінок — 66 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Справа державної приналежності

31-им січня цього року вийшла в життя нова польсько-совєтська конвенція, що окреслює державну приналежність громадян із подвійним громадянством. Справа подвійного громадянства постала внаслідок подій другої світової війни. Окупація західних земель України червоною армією, що в совєтській термінології називається „воєнним аннексом“ Західної України з УССР, позбавила населення цих земель польського громадянства. Тепер усі особи, народжені на цьому терені, вважаються совєтськими громадянами.

Нова конвенція, що була підписана ще в березні минулого року, а вийшла в життя щойно в початок лютого цього року, говорить про громадянство дітей, батьки яких мають різне громадянство. Так, батьки з різним громадянством мають право вибору громадянства для своїх дітей, народжених після вступлення в дію конвенції. Якщо батьки не погодяться між собою щодо державної приналежності дитини, то вона дістане громадянство тої держави, в якій живе. Батьки можуть теж вибрати державу приналежності для дітей, що мають подвійне громадянство. Також і в цьому випадку, при незгодності батьків, дитина дістає громадянство держави, на території якій живе.

Окремо конвенція регулює справу державної приналежності дітей, народжених на території третьої держави. І в цих випадках батьки можуть вибрати громадянство для своїх дітей, але, у випадку їх незгоди, діти дістають громадянство тої країни, на території якій жили батьки перед виїздом до третьої країни. Так само повністю особи, що проживають на території третьої держави, мають право вибору громадянства польського чи совєтського. Якщо вони самі не виберуть, тоді їм прийдеться громадянство тої держави, на території якій вони жили перед виїздом до третьої держави.

Ця конвенція у великій мірі затримує українців. Відомо, що в'язні совєтських концтаборів і засланиці, які народилися на території передвоєнної Польщі, чи навіть Австрії, могли після звільнення переїхати до тих країн, звідки була для них легший шлях на Захід. Правда, це тільки вийняти. Бо весь загальний українців, які народилися на західних українських землях, наділено совєтським громадянством без того, щоб хтось запитував їх про їхній вибір.

Саме це ігнорування думки української людини в установленні її державної приналежності найприкріше. Остання конвенція дає право вибору полякам. Такого права не мають українці. Що більше, хоч все справа подвійного громадянства відноситься майже виключно до західних українських земель, конвенція підписували, не питаючи української думки. Не було при підписуванні конвенції навіть представника „суверенної“ УССР, та й установлення точки для вибору між двома громадянствами — польським і совєтським, хоч ішлося про українську територію. Україні не вільно навіть рішати, хто може дістати право громадянства, щоб жити на її території.

Петиції до погромників

З повідомлень, друкованих не тільки в західних „буржуазних“, але й в комуністичних газетах Італії, Франції та інших країн, відомо, що з петиціями в справі совєтських письменників, яких ув'язнено за те, що публікували свої твори за кордоном, виступають уже не тільки письменники та мистці Заходу, але й інтелектуалісти в самому таки Совєтському Союзі. Недавно, як про це сповістили італійські комуністичні газети, керівництво совєтської компартії, перейменоване тепер у Політбюро, одержало петицію п'ятдесятьох совєтських діячів культури в справі звільнення ув'язнених письменників, кількість яких — крім Снігачського і Данієля — йде вже в десятки. Не припиняють своїх заходів в цьому напрямку також і європейські літературні кола. В понеділок 11 квітня прибув до Москви генеральний секретар Спільки Європейських Письменників Джанкарло Вігореллі для переговорів з урядовими чинниками і з Правлінням Спільки Письменників СССР.

Літературні кола Заходу сподіваються, не вважаючи на дотеперішні невдачі й афронти з совєтського боку, добитися якщо не звільнення, то хоч деяких полегш для ув'язнених літераторів, між якими все частіше згадуються не тільки Снігачський і Данієль, але й українські літературні критики Іван Світличний та Іван Дзюба. В сучасних умовах СССР усі ці заходи європейських письменників, як і петиції совєтських інтелектуалістів, напевне не матимуть ніякого конкретного вислідку. Своє ставлення до всяких інтервенцій теперішнє совєтське керівництво, очолюване Брежнєвим і Косигінін, виявило не тільки виразно, але й брутально устами самих же таких провідних совєтських діячів культури — усяких Корнійчуків, Шолохових і Маркових. Виступи названих совєтських літературних „емінецій“ у Києві і в Москві були, без сумніву, висловою постановою офіційних чинників — і партійного керівництва і самого уряду СССР. Погрози відомого державного вислужника, Олександра Корнійчука під час 23-го з'їзду Комуністичної Партії України у Києві — відібрати нашіпорти несудячим „молодим талантам“ і усунути їх із „святини радянської землі“ — ішли цілковито по лінії „адміністративних заходів“, започаткованих комуністичним режимом у відношенні до літературної опозиції. Це перед вступом Корнійчука відібрали паспорт Валерії Тарасові, який вийшов за кордон легально, але відмовився там критикувати совєтську тиранию. Те, що говорив на 23-му з'їзді КПСС у Москві Михайло Шолохов — найвидатніший совєтський прозаїк і цюгоричини лауреат Нобеля, що не паралель в історії світової літератури. Цей зрадник власного народу й екстермінатор доносного козачства не тільки відмовляв права будь-кому брати під захист чи на поруки засуджених письменників, але й погрожував подібного роду „відцепенців“ розстрілювати, як зрадників, так, як це практикувалося у прославлений ним період культу особи Сталіна. Виразне й недовзначне погромницьке становище у відношенні до „ідеологічних контрабандистів“, що їх треба „суворо і праведно“ карати, зайняв і Г. Марков — секретар Правління Спільки Письменників СССР.

Усе це типові і провідні репрезентанти погромницького, побудованого на досвіді сталінського терору і злочинства партійного режиму. Переговорювати з ними, добиватися від них чогось петиціями — це така ж даремна справа, як просити ласки у розбійників, рішених катувати і вбивати.

ІНЖ. ОСИП БОЙДУНИК

Коли відходять непомітні — їх прощають великими словами, по відході великих — говорять їх діла.

Трагічний у своїй несподіваності відхід інж. О. Бойдуника, що раптово перервав нитку незвичайно інтенсивного й творчого життя та праці саме тоді, коли Покійний робив підсумки своєї багатолітньої діяльності та переводив особисту інтенсивну багатого відповідальності політичною акцією й широті вповненого високим горінням та самопожертвою життя — болісно вдарив усіх. Так, у процесі посиленої роботи, схлопотав життєвого кону люди діла: раптово, мовчки, тихо. Його „Спогади“ остаточно незакінченими й носимуться, на жаль, фрагментарний характер.

Смерть вирвала Його з наших рядів саме тоді, коли Він хотів ставленням крапок над „і“ дати в остаточній редакції підсумки своїх політичних міркувань, оцінку здійснюванню і передачі іншим свій великий досвід. Така звичайно доля тих, що без перечеленої уваги до свого надшербленого здоров'я й продовжують значну для них високотрудну та інтенсивну працю, що творила зміст їхнього життя.

Ціле життя інж. О. Бойдуника, уся його практична політична акція та теоретичні писання вповняло єдине поняття — Україна. Україна як невідкладне завдання, Україна як моральний обов'язок, Україна політична візія, що вповнює життєвські будні невтомних борців. Стиль і стрижень її у житті Покійного творила важка проблема ставлення визвольних українських змагань під кутом внутрішньополітичним. Внутрішня політика, чи не найважча проблема українського життя й боротьби останніх 50-ти років, стала життєвим змістом неперервного свого цілеспрямованого, революційним темпераментом й енергією, високим надбанням, аналітичним розумом та високоетичними принципами життя і діла інж. Бойдуника. Внутрішня політика як органічне доповнення безкомпромисових зовнішньополітичних поглядів Покійного на політичну проблематику Європейського Союду, на безсумнівне призначення України як політичного фактора в перебудові Сходу Європи, на велику роль України в історичному поборенні московської імперії та в поборованні всяких політичних, а в тому числі й рідних систем, що стоять на послухах т. зв. версійщини в її білих чи червоних формах.

Без перебільшення можна ствердити, що Покійний був постаттю непересічною — здібною, виразною, де слід — політично еластичною, але в принципах негнучою, впливовою, яка своєю характером, цілою духовною постановою, політичною вирізненістю та скрісталізованістю своїх внутрішньополітичних поглядів, переконань, діл має дуже мало аналогій у плеяді тієї нашої генерації, що свідомо жила й діяла в

переломових для української справи роках двох світових війн. А вже з певністю важко знайти Покійному суперника, коли йдеться про часи другої світової війни та повсякденний період, в яких політичний формат Покійного виявився у повному розмаху. У ділянці внутрішньополітичній Осип Бойдуник був мотором і рушійною силою не одного українського почину, що мав не тільки актуально — політичну вагу, але й тривалу цінність.

Найсуворішим суддею земних діл політичного діяча є успіх чи неуспіх його ініціатив і праці. І хоч не всі ідеї Покійного були сприйняті всіма політичними середовищами і хоч іноді внутрішньополітична дія Покійного натрапляла на деякі застереження і в лоні рідної Ному ОУН, — все ж ніхто не відмовляв будучим задумів і позитивного моменту в ідеях інж. Бойдуника. І треба відмітити, що ті функції і становища, які займав Покійний, були оправдані зовнішньою відбиткою заслуг Покійного.

Першою й основною з них була активна й безперервна участь Покійного в революційно — визвольній боротьбі українського народу. Ця участь і великий вклад енергії в неї поставили інж. О. Бойдуника в чоловічі ряди найбільш співтворців Організації Українських Націоналістів, але й тих, що у вирішальний спосіб формували ідеологічне обличчя та політичний профіль цієї вирішальної між двома світовими війнами політичної української формациї, в гірській якій інж. Бойдуник займав цілий ряд відповідальних функцій, виконаних становивши відповідальності чинника за внутрішню політику ОУН як члена ПУН від 1941 року.

Другою з них, — як свого роду вислід аналізу внутрішньополітичних передумов успіху революційно — визвольних змагань в усіх Покійних та трагічних наслідках — була ідея інж. О. Бойдуника українського націоналізму як національного солідаризму та оєрента на ідей відновлення легітимного Державного Центру Української Народної Республіки з активною участю в ньому ОУН та всіх інших українських політичних середовищ.

Боротьба за здійснення цієї концепції, в якій Покійний виявився дійсним левом, здобула інж. Бойдуникові багато приятелів, але й не менше противників. Але в цій боротьбі, в ставленні впливової з його широкі політичної концепції національного солідаризму акції Української Національної Ради як конкретної політичної платформи асенациональної консолідації, зосередження політичних сил та згартування політичної акції — виявився повний особистий формат Осипа Бойдуника. У висліді його незаперечних і вирішальних заслуг на цьому полі Осип Бойдуник став в 1954 р. головою Української Національної Ради, яким остався аж до дня свого несподіваного відходу.

Дві ідеї — революційно-

НЕБЕЗПЕЧНА ГРА

Париж. — Коліс писав Ленін про Сталіна, якого більшість „старих большевистів“ вивчала на пост генерального секретаря комуністичної партії: „Цей хукар готуватиме тільки гостро перчені страви“.

З деякими змінами цю характеристику можна прикласти до політики президента де Голля. Його політика супроти союзних держав агресивна. Натомість де Голль у зносинах з комуністичними урядами різних країн, зокрема щодо СССР і Китаю, коректний, навіть приязний.

Ця тактика де Голля турбує французів, не тільки противників, але також і його прихильників.

Не можна сказати, що де Голль не має талановитих співробітників. У його уряді є такі особи, як міністер закордонних справ Кув де Мюрвіль, міністер культури, визначний письменник Мальро. Фінансами до 1966 р. керував здібний спеціаліст Жискар д'Естен.

Але й своїх найближчих співробітників трактує де Голль так, як є в звичайних абсолютних монархії. „У Мюрвіль, міністер культури, визначний письменник Мальро. Фінансами до 1966 р. керував здібний спеціаліст Жискар д'Естен.“

Але й своїх найближчих співробітників трактує де Голль так, як є в звичайних абсолютних монархії. „У Мюрвіль, міністер культури, визначний письменник Мальро. Фінансами до 1966 р. керував здібний спеціаліст Жискар д'Естен.“

визвольні змагання та консолідація всіх національних сил для успішного завершення тих змагань — виповнюють ціле життя Покійного і надають йому повноцінного змісту. І Осип Бойдуник живе своє життя послідовно, чітко й повновартісно від активної участі у Визвольних Змаганнях в 1918-1920 рр., через УВО й ОУН до завершення його головіством в УНР. Це повне й струнке життя Осипа Бойдуника плыве між двома полюсами однієї й тої ж ідеї, — між відданістю себе без залишків справі Української Національної Революції в розумінні Українського націоналізму й формуванням асенационального, українського визвольного фронту. Обидва полюси Він виповнює своїм змістом, своїм впливовим вкладом, своєю енергією та своїми особистими прикметами. В той спосіб Організація виповнює Його життя, а Він модулює внутрішній розвиток ОУН, своїми ідеологічними та внутрішньополітичними аргументами. Організація стає для нього змістом життя, а свій зміст він уміє вкласти в суспільно — громадський та внутрішньополітичний сектор ОУН. І що найголовніше — особисті високі якості дійсного мужа — революціонера перетворюють згодом вузькі організаційні рамки, і Покійний розгортається на правдивого державного діяча не з кон'юктурально-опортуністичних моментів, а з внутрішнього переконання й призначення.

В той спосіб завдяки невичерпній праці та своїй активній і творчій ролі життя стає Покійного у ряд найсвітліших постатей історичної ОУН, а тим і цілого українського революційно-визвольного руху. І як такого Його визнають усі: Його друзі, приятелі, літотелі, неприятели й вороги. Л. М.

доти, поки я на нього дивлюся”, — казав цар Павло І (був убитий своїми промисловцями 1801 р., і про змову знав його син — Олександр). Хто із старших людей пам'ятає стиль правління маршала Пілсудського в Польщі (помер 1934 р.), той погодиться зі мною, що між режимом Пілсудського і де Голля з різною подібністю: обидва прийшли до влади через воєнне заворушення; в обох наставлення вороже до парламенту; в обох підпора — партія, зв'язана з особою „рішального чинника“ (тут — „голісти“, там — „пілсудські“). Міністри у Пілсудського й де Голля — це не особи, які можуть давати найважливіші політичні міністерства: вони виконавчі директори того, що „всім верховодить“.

Де Голль у багатьох кардинальних питаннях політики — внутрішньої і закордонної — не радиться з своїми міністрами: він проголошує свої плани й наміри на пресових конференціях перед журналістами та глядачами, що сидять при телевізійних апаратах. Наприклад, про проголошене на пресовій конференції в лютому 1966 р. рішення де Голля вивести Францію з НАТО членів французького уряду віддалилися тільки з преси та з радіо.

На основі договорів Франція має зобов'язання бути членом НАТО до 1969 року. Однак, президент де Голль не вважає на договори, підписані попередніми урядами. Він вимагає, щоб дотеперішні союзники Франції до квітня 1967 р. вивели з цієї країни свої військові інсталляції — а це коштує величезних мільйонів доларів — і забрали своє військо, бо, мовляв, Франція, як суверенна держава, не бажає мати на своїй території чужого війська.

Другий мотив де Голля проти участі Франції в НАТО — це те, що, мовляв, уже немає ні Сходу комуністичної небезпеки, а тому для Франції НАТО не потрібне. При тому де Голль послався на власні атомові бомби, якими, мовляв, Франція може себе оборонити.

На цю суперечність у політиці де Голля звернув нещодавно увагу кандидат на пост президента в виборах 1965 р. Жан Лекано. Він сказав: „Якщо немає небезпеки комуністичної агресії, то нащо витрачати народні гроші на атомові бомби? Коли ж така небезпека є, то Франції буде легше вести оборону спільно з союзними державами, а не ізольовано.“

Кожному ясно, що де Голль поспішає виконати своє рішення про вихід Франції з НАТО. Супроти його плянів стоїть сильна опозиція. І саме тому, що більшість французів з задоволенням участю Франції в НАТО, він провалився на перших президентських виборах 5 грудня 1965 р., і міг здобути більшість тільки в другій ході виборів, 19 грудня: тоді за де Голля голосували деякі французи не з любови до його політики,

а зі страху перед комуністами.

Найпізніше в березні 1967 р. мають відбутися вибори до парламенту. Всі прикмети на землі й на небі свідчать, що більшість французів не схоче йти крутими стежками закордонної політики де Голля. Тому розрахунок генерала — президента дуже простий: поставити Францію та її союзників перед докормним фактом. Коли НАТО з усім своїм апаратом вибереться з французької території, то урядові, що приїде до влади після де Голля, буде дуже трудно зліпити „побиті глечики“.

Де Голль не раз проголошував у своїх промовах, що Франція не хоче бути „сателітом“ ЗДА, а тільки рівноправним партнером. Можна шанувати національний престиж провідників тої чи іншої держави. Але, як відомо, в міжнародній політиці рішальну вагу має господарський і військовий потенціал.

Консервативний і соціалістичний уряди Великобританії реально оцінили співвідношення сил у світі, і хоч Великобританія вже давно має атомові бомби, вважають, що їхня країна не могла б ізольовано забезпечити свою оборону в разі війни. Тому британці міцно тримаються НАТО, хоч у цій організації перше місце займає ЗДА. Рівноправним партнером для ЗДА може бути тільки об'єднана Європа. Це розуміють добре всі „європейці“ в країнах Європейського Спільного Ринку і уряди держав НАТО.

Окрім „голістів“ у Франції схвалюють політику де Голля тільки комуністи. Французька компартія була і є вірним сателітом Москви. В інтереси Москви — зруйнувати НАТО або хоч ослабити цю організацію. В добрі наміри Москви щодо вільних країн світу більшість французів не вірить. Але до парламентських виборів 1967 р. немає способу спинити де Голля в його небезпечній грі.

Тільки тоді, коли де Голль утратить більшість у парламенті, може нормалізуватися французька закордонна політика в згоді з союзниками Франції, що врятували її від Гітлера в другій світовій війні.

Viator

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА КАНАДИ ПРО МИХАІЛА ГРУШЕВСЬКОГО

Оттава. — Описуючи нові українські видання в Канаді, Національна Бібліотека в Оттаві подала бібліографічні інформації про такі появи на книгарському ринку: „Спогади“ М. Лучковича, „Традиційна схема руської історії“ Мих. Грушевського (два видання в англійській мові з нагоди 100-річчя визначного нашого історика) та „Слово на сторони“ (орган Т-ва Плеканів Рідної мови за ред. проф. Я. Рудницького). Всі ці видання відмічені в третьому томі „Канадіани“ за 1966 рік, а зокрема точно подано інформацію про Мих. Грушевського.

3 НАШІХ ВУДІВ

ЮВІЛЯТ ЧИ ЮВІЛЯР?..

Прочитав у „Свободі“ статтю д-ра Михайла Данилюка п.з. „Зализна завіса в серці“ та й важко пригадувався... Так, розділили нас, вороги лукаві, ступили страшину завісу не лише між звичайними співвітчизниками, але й поміж... ювілярами. Ось прошу, читайте в газеті: у нас „достойний ювіляр“, а в них шанований ювіляр. А як має бути правдиво?

Як завжди у таких випадках, заглядаю до мовознавчого катехизму — „Православного словника“ Голосевича, і на сторінці 448-й, під літерою „ю“, знаходжу словомисловську розв'язку: може бути „ювіляр“, але може бути й „ювілят“, щоб тільки, бороні Боже, не писати „ювіліат“!

Як на мого дубового, галицького вухо — „ювіляр“ бринить природниче, зате слово „ювіліат“ викликає в уяві дивні якісні асоціації. Зразу мені вивається ювіліарна крамниця з брильянтами за екраном, вчувається мелодійне побрязування золотого ланцюжка з так званим „вісворком“, при чому до такого ж золотого годинника, що його ювілейний комітет урочисто, під рясні оплески, передає достойному ювілярові (ой, вибачте — ювілярові!).

Ну, золотий годинник (з ланцюжком) це гарна, ювілейна пам'ятка, проте такий дарунок не є однаковою співмірною вартістю в „соціалістичній“ і „капіталістичній“ країні. Іншими словами, я хочу сказати, що в Україні „часи“ багаті більше вартують, як годинник в Америці...

Проте, навіть тут, на цій вільній землі, золотий годинник являється більш стриманим, ніж, скажемо, телевізор... Тут мені пригадалася трагічна подія, що сталася декілька років тому з одним ювіляром, що то його земляки любезні придумали обдарувати телевізором з нагоди котрогось там „річчя“. „Людина він, — казали, — самітня, живе одиначем, як той відлюдок, не має жінки, ні дітей, нехай йому хоч телевізор в хаті теркоче, упрямне бурляче животина“.

Ідея з цим телевізором сама по собі не була б така погана, якби достойний ювіляр не мав б легкого „куку“ на пункти, що так скажемо, мандрівництва. Страшно несподіваний був дур, ніде не заріве доволі місяця, завжди перепродавався з однієї квартири на другу, ніби якась нечиста сила гонила його з місця на місце!

Ще поки ювіляром став, міняти квартиру не було для нього жадною проблемою: діду, село горіть!.. Враз свого чамоїдана, кудочі в п'ястиковій торбинці, глобус (чомусь возирався ціле життя з глобусом, як баба зі стуною!) — і заїдає в дорогу!

Проблема закінчується щойно тоді, коли вдачі земляки обдаровують його телевізором. Хоч апарат був переносно — портатівний, проте своїх 50 фунтів важив... І так, одного разу, коли наш мандрівник такався з своїм рухомим майном на п'ятий повер, на нове мешкання, — якраз на третьому повері зачитався під вантажем телевізора, дур у нього перекотило, серце скитальське заталанилося і — лопнуло...

І на цьому закінчується земна мандрівка нашого ювіляра... Треба сподіватися, що неспокійна його душа задовольниться вештати тим приміщенням, яке відпустить йому св. Петро, ключар небесних брам...

Ікер.

шими паперовими в'язками, а потому я зазначаю оповідати Стасі мого цінного з кудлатим котиком, котру я трохи видумав, але вже вернулася з міста пані Соневицька. Вона каже, що в хаті був спокій: Стася щипала мене в ногу, щоб я не проговорилася, і каже, що був. Ми дістали довгі рожеві цукерки, і пані Соневицька забирається варити студентам вечерю. Я питаю, чи вже сьома година, а вона каже, що вже минула, і я йду до дому.

(Далі буде)

Марія Струтинська

БЕРЕЖАНИ

(3)

По обіді я прошуся до Стасі, але татко каже, що насамперед маю почитати, а мама додає, що маю посидіти трохи по дізнанню: бо через те, що бігаю, як загорілий кіт, не можу поправитися. Я беру малесенькі пігулки від отця Кеенофонта Соєнєка з Конох — то називається гомеопатія — вони мають зробити з мене міцну дівчинку, але ще не зробили.

Тепер татко йде до спальні на свою годинку, мама кладеється трохи з Нусею на каналі, хлопці забираються до свого покою переробляти лекції, а Іренка вбирає свій костюмчик з футерком і футруну шапочку, бере під паху книжки і виходить на свою приватну науку гімназі з Леською цюці Павліни. Леська на два роки молодша від Іренки і на чоти-

ри роки старша від мене, але любить це бавитися зі мною лляками. Часом, як вони мають піти на забаву, Леська приходиться по мене ще по полудні, я забираю зі собою шкільну торбу і на другий день вже просто звітдам їду до школи. Вони мешкають на стрімкій вулиці і мають великий сад. Я дуже люблю там бавити.

Я вигадаю за своїм столиком шку і дивлюся, як Іренка переходить попри наші фронтони вікна. Ага, за нею йде Ярмивич у білих рукавичках (Іренка називає його „папінцьо“), а на другім боці з'явився той пелехатий Дзюбкевич без шапки. Вони тягнуться за Іренкою також на її лекції фортепіано, а увечері ходять по під нашіми вікнами. Іренка щодня дістає від них картки, а той

Дзюбкевич завжди пише віршечки, бо він поет.

Я пробую читати, але скоро змуджується, бо вже знаю той уступ напам'ять, з читання в школі. Потому беруся писати завдання, але раптом пригадую, що мушу подивитися, чи Стефко знає, чи не виврався до городу. І тихенько на пальцях, щоб не збудити маму, виходжу до кухні, до вікна. Ага, він виврався! Грас сам зі собою на снігу в кічки, а тепер уже кличе до себе через паркан маленького Юзичинського.

Петруня вже помила нащипання і перус хлопцям шарпетки. Я прошу її, щоб сказала мені байку, але вона відповідає, що тепер не пора.

Тим часом до кухні приїшла вже мама робити підвечір. Стефко вже його занохає і біжить навколо (ніби він не з городу!), а Петруня закликає Ромка. Він відгортає з чола свою янучу чупрянку і дивиться кудись, ніби нікого не бачить. Може він ще не вернувся з тої подорожі, про яку читав. Бо й він ніколи

довго не вчиться, лише усе скоренько понаписує.

По підвечірку мама дає мені чистенький фартушок, і я вже можу піти до Стасі.

Вони мешкають на половині Місточка, там спереду стоїть великий дім, а їх побудовані в офіційній, і входиться через кухню. Та кухня поділена фіранкою на дві половини, і в першій завжди сушаться кольорові хусточки.

Пані Соневицька мусить іти до міста, аж до ринку і каже, що ми маємо гучно бавитися і уважати на хату. Як лиш двері за нею гуркнули, то за іншими дверима, від великого покою зі студентами, зачинає страшно голосно грати труба. То той Гевко, каже Стася, котрому мама заборонила трубити в хаті, бо від того можна оглухнути. Ми позатакали собі пальцями вуха, а як ми знідалися і відоткали їх, труба вже не грала, але збавився страшний рейвас. Стася каже, що вони певне знову кидаються подушками. Вони навіть подерли одну подушку, і мама дуже кашляла від того пір'я, що порозліталось по всій хаті. Аж раптом усе затихло: то певне вернувся з лекції Баб'юк (вони мають там другі двері надвір) і зробив порядок, бо він є їх інструктором. І тепер уже чути, як вони кувають свою греку чи латину.

ПОЖЕРТВИ ВИСПЛАТИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ДО ЗУАДК У ФІЛІДЕЛФІ: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, 5020 OLD YORK RD., PHILADELPHIA 41, Pa.

11

● HELP WANTED MALE ●

Пошукється РОБІТНИКА

до експедиції "Свобода"

ДОВРА ПЛАТНЯ, 50% BLUE CROSS & BLUE
SHELD, ГРУПОВЕ ЗАВЕЗПЕЧЕННЯ ПЛА-
ЧЕНЕ ПРАЦЕДАВЦЕМ, ПЛАТНІ ВАКАЦІ
І ІНШЕ.

Голоситесь телефонічно НЕ 4-0237

або особисто до Адміністрації

81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

● HELP WANTED FEMALE ●

FEMALE

PRESS OPERATORS

7-3:30 or 8-4:30

DAILY — UNION SHOP

STARTING RATE \$1.30 + PRODUCTION BONUS

17% HOURLY INCREASE AFTER 30 DAYS

5% MORE HOURLY 3 MOS. — 6 MOS. — 9 MOS.

FURTHER INTERVALS

No Experience Necessary

Apply in Person 4-5 P. M.

INDUSTRIAL MICA

223 South Van Brunt Street Englewood, N.J.

● Праця ●

● HELP WANTED MALE ●

SHEET METAL

Precision Sheet Metal
Mechanics and Helpers
MILFORD FABRICATING CO.
46 Erma Avenue
Milford, Conn. 878-2476

FOUNDRY HELP

Foreman Jobbing Molden
All round
Bench & Floor Molder
Grinder
Top pay. Steady work. Apply
ALBRA METAL FOUNDRY
8-05 — 43rd Ave. L.I. City
ST 4-8737

CUSTODIAN

(JANITORIAL DUTIES)
Day shift, 40-hr. week. Open-
ing for Ridgewater Plant, Cen-
tral Jersey, Industrial Park
Chimney Rock Rd., Route 22,
Bound Brook, N.J.
469-2180
For interview appointment
C. R. BARD, INC.
731 Central Avenue
Murray Hill, N.J. 464-4100
An equal opportunity employer

● Праця ●

● HELP WANTED FEMALE ●

GAL FRIDAY

Залатня бородна праця, сте-
нографія і машиністська.
1/2 милі до G. W. Bridge
EMBER PRODUCTS
117 Fort Lee Rd. Leonia, N.J.
N.J. (201) WI 7-2500
N.Y. (212) BA 7-4290

РЕЕСТРОВАНІ МЕДСЕСТРИ

Досвідчені. На вечірню зміну.
12 до 8 веч. Staff or per num.
Liberal salary. For new Nurs-
ing Home in Far Rockaway,
N.Y. Good opportunity &
potential.
Tel.: (212) GR 1-3400

КЕЛЬНЕРКИ

Досвідчені. Повний час або на
кілька годин. Голоситесь
особисто.
COLONY DINER
1033 Communipaw Avenue
Jersey City, N.J.

ПОТРІБНО ОПЕРЕНТОРОК

Секція праці. Постійна пра-
ця, приватні умови. Праця
кілька годин. Люблять 23.
Bon-Dana Sportswear
1359 Broadway, N.Y.C.
Також потрібно до робіт
нашій першій секції до сте-
нографів пасків, також праця
секції. Call OX 5-4875

ПОТРІБНО 5 ЖІНОК

ДО ЧИЩЕННЯ БУД.
в центрі Нью-Йорку.
о год. 5:30 по пол. — 9:00 веч.
Юніані безкоштовно до 30 днів.
Голоситесь:
140 W. 31st Street, N.Y.C.
4th Floor, Room 7.

WANTED:

NURSES REGISTERED.
For small general hospital. You
will enjoy the change of pace
with us. Liberal fringe benefits.
Write
THE CHILD'S HOSPITAL
25 Hackett Blvd., Albany, N.Y.

SEWING MACHINE

OPERATORS
Experience preferred, trainees
accepted with some sewing
experience. Top pay.
Pleasant working conditions.
Paid major medical. Paid
life insurance. Paid vacation.
Paid holidays. Apply in
person
CLOSTER MILLS
32 Bland St., Emerson, N.J.

DRAFTSWOMEN

Electrical mechanical with
piping experience. Good pay.
Steady nice working conditions.
Benefits. Brooklyn office.
Tel.: (212) MA 5-6612

NURSES REGISTERED

Immediate openings available
for staff nurses on rotating
shifts. Nursing care of patients
with diseases of the eye. On the
job training promotion oppor-
tunity. Paid vacation & 8 holi-
days. Starting salary \$400.00
with bonus for evening & night
duties. Must be registered in
one of the states & eligible
licensure in Penna. Write to
Director of Nurses, Wills Eye
Hospital, 16th & Spring Garden
Sts., Philadelphia, Penna. 19130

Праця

MALE & FEMALE

НА КІЛЬКА ГОДИН

в центрі Нью-Йорку. Чоло-
вік або жінка. Мусять говори-
ти по-українськи і англій-
ськи. Машиністська по-анг-
лі. Цікава праця. Телефон.
New York — 982-1530

Superintendent

Husband & Wife (Couple). For
6 story building near Sheridan
Square in Manhattan. 44 apart-
ments. 2 elevators. 2 incinerators.
New Federal Boiler No. 6
oil. Applicant must have license
and be able to do minor repairs.
SALARY \$70.00 PER WEEK
PLUS 4 RM APAT & UTILITIES
Call CH 2-7334
or call collect
(201) 681-3980

Купуйте в підприємстві

що оволодівають

в "Свободі"

СПОРТ

ВИШКІЛЬНИЙ ТАБІР

ДЛЯ ФУТБОЛІСТІВ

Вишкільний футбольний
табір для молодих футбо-
лістів віком від 11 до 19
літ відбудеться від 28 серп-
ня-3 вересня на оселі "Вер-
ховина" в Глен Спей, Н. Й.
Як ми уже інформували,
інструкторами вишколу бу-
дуть визначні українські
і чужинецькі спеціалісти-
тренери професійних і уні-
верситетських дружин в А-
меричі і Канаді. Головною
ціллю школи-табору є дати
повний і основний вишкіл в
початковій та завансованій
техніці футболу молодим,
найдійним футболістам. Тео-
ретичні і практичні лекції в
цілоденній програмі школи,
мають доповнити вже набу-
те основне знання гри фут-
болу, та удосконалити тех-
нічні засоби поодиноких
змагувань. Управителі шко-
ли-табору кладуть особливу
вагу на вишколення моло-
дих українських футболі-
стів, які доповнили б ряди
наших дружин на терені
ЗДА і Канади. По аплікації
і докладній інформації мож-
на звертатись:
Leonid K. Lucenko, 175
Myrtle Ave., Irvington, N.J.
07111.

В ШИКАГО ПОЧАВСЯ

НОВИЙ СЕЗОН

"Леві" — "Ганза" 3:4
"Криля" — "Швабен" 1:3

Шикаго, 3-го квітня. —

Обидві шиказькі дружи-
ни розпочали нещасливо
цей новий весняний сезон

SERVICE

ЯКЩО ВИ ХОЧЕТЕ, ЩОБ ВА-

ШЕ АВТО СПРАВДИ ІХАЛО, ЗАЙДІТЬ

ДО MARIO'S AUTO

INSPECTION SERVICE

Mario De Santis Prop.
Напряма авт. Фахові механіки.
Shell Bay Road Mayville, N.J.
(Opp. Exit of State Inspection
Station) Cape May Court House
Phone 609 465-5807

Real Estate

УВАГА! УКРАЇНЦІ! УВАГА!

БІЗНЕС — ЛІТИСА

Від 2 год. — 30 год.
в різних околицях великого
Нью-Йорку. З малою готівкою.
Голоситесь до:
УКРАЇНСЬКОГО
ПІДПРИЄМСТВА
TRIDENT REALTY CO.
88 Second Avenue
NEW YORK, N.Y.

EDGEMOUNT PARK

Waterfront. 6 км. дим. вел.
кухня, вел. вітальня, 3 спаль-
ні, газова, опалення гар. во-
дою, пов. піддашки, 16 фт. чо-
вен вкліт., бліж. комунікації,
сметів, шкіль і доміт. вкліт.,
з втратою на скорий продаж.
Зараз до зайняття на год. —
\$12,500 (завдаток \$6,500). Спін-
тис. Leased Land. UN 3-1538

Bronx Area, Allerton Ave.

Detached 9 rooms 4 levels, 75 x
100, 1 1/2 bathrooms, 1 car ga-
rage, 3 zone heating, hot water,
baseboard, radiation 10 x 20
pation off dining room. \$890 yr.
taxes, including water. Conve-
nient to schools, transit, shops,
also parochial Phillips & James.
Asking \$38,990. Call any time
TU 1-4591

3 уваги на здоров'я продаєть-

ся по поміркованій ціні

КУРИЧА ФАРМА

8 акрів землі, житий дім, 4
кімнати, кухня, ванна, повний
селер, окремі мешкання для
кур на 3,000 несучих, або під
готелі, близько до Атлантик
Ситі 6 м. Писати або приї-
хати адрес: R.D. 2, Box 269,
Pleasantville, N.J. John Levitski.

Richmond Hill, 2 год. мур. 1 га-
раж, \$28,800.

Syracuse Hill, 2 родинний, мур.
\$23,500.

Syracuse Hill, 3 родинний, мур.
\$26,500.

Astoria, 23 год. мур., добрий
дохід \$116,000.

Jamaica Hill, 1 род. мур., 6
кімнат, 1 гараж, \$22,000.
С багатьма іншими.

RICH-HILL REALTY

88-18 Jamaica Avenue
Woodhaven, N.Y. Tel.: 441-8150
Питати за п. МОРОЗОМ

Richmond Hill

НОВИ 2 РОД.

МУР. & SHINGLE ДОМИ

Напис відокремлені — \$37,500.

6 і 5 кімн. апартаменти
з 1 1/2 лазичкою

Газове опалення на воду

Мокрий рури

Ультрат модерна кухня

Голландська лазичка

Повний підвал

Велка площа.

Відкрито: щоденно від 12-01
дня до 6-01 по пол.

BONDED HOMES

130-04 87th Avenue
RICHMOND HILL, L.I.

FARMS, HOMES

ЗАГАЛЬНИЙ

ДАРОВИЙ КАТАЛОГ

ФАРМИ, ДОМИ, ГОТЕЛІ
(914) 482-5457
ABRAMS & SONS AGENCY
Jeffersonville, N.Y.

4 КИМН. БОНГАЛО

Отримавши baseboard heat, хо-
лодильник і піч, зараз до зай-
няття, треба оглянути, щоб оці-
нити. \$70.00. Одна миля від
Союзівки.
MINNEWASKA TRAIL
Kerhonkson, 626-7686

2 КИМН. СТУДІО АПАРТ.

Ідеальне для одружених або
биз. подружжя, все укомплекто-
ване з лазички, на долині. Також
3 кімн. умов, з думом на доли-
ні. Кожний має окремі тер-
мостат. 1 миля від Союзівки.
MINNEWASKA TRAIL
Kerhonkson, 626-7686

До винайму

АПАРТАМЕНТ

4 КИМНАТИНІ
\$50.00 місячно.

692 So. 20th St., Newark, N.J.

Телефонувати 374-1299

по 5-й по пол.

В зеленому районі Бронксу,
недалеко Зоопарку і сабою до
винайму

2 УМЕБЛЮВАНІ

КИМНАТИ З КУХНЕЮ

за 65 дол., газ і електрика
включено.
Дзвонити 367-6507

НЕУМЕБЛЮВАНІ

АПАРТАМЕНТ

7-ма вул. 1ст. Менгеттен.
Модерний з кімн. апартамент,
ренд \$82.14. Телеф.
в Нью-Йорку GR 3-6025

МЕШКАННЯ

ДО ВИНАЙМУ

для старшого подружжя по на-
багато знижених ціні в одиор-
динному домі з городцем у
Філадельфії, близько середмі-
стя (околиця пароліх с. Мико-
лая). Телефонувати: PO 3-6912
тільки в суботи і в неділі.

Резерва "Криль" програ-
ла з резервою "Швабен"
0:7.

В стейтському фіналі гор
за аматорську чашу ЗДА
"Кікере" перемогли 5:1 іта-
лійську дружину "Марунс"
і в наступних значеннях за-
часу зустрінуться з укра-
їнською дружиною УСК з
Міннеаполісу, першу о м
стейту Міннесоти.

Петро Головатий

ПОКАЗОВА ЗАЛІ НА РОЗІ

Park Ave. South з переладова-
на екземплярами советської
продукції; авт., ровери, пило-
соси, футра, годинники, радіо,
телевізії і т.д. Діагностичні мо-
делі здоров'я, ресортив Чор-
ного моря. Все можна огляду-
ти і ліцензувати. Але заки Ви
берете дарунок для крених в
СССР. Ви не можете нічого ви-
брати.

Такі не є в продажу тут. То-
варі советської продукції на
залі, можна замовити через
каталог американських куп-
ців для крених і приятелів в
Совет. Союзі. Різномоді то-
варі від хатнього приладдя до
харчових пачок і заплати ком-
п'ютерів. Ця показова залі —
це частина Росії в долин-
ному Менгеттені, але є то-
чому приватне підприємство.
Цим заряджує Podarogifts Inc.,
допоміжний дім постійних за-
мовлень Globe Parcel Service.
"Це є американська фірма",
каже Мр. Yamanov, урядова
особа компанії Podarogifts, Inc.
Мр. Maurice Rifkin, визначний
бізнесмен Філадельфії, прези-
дент Globe Parcel Service і та-
кож творець після Podarogifts
Inc.

Podarogifts Inc. — це одино-
кий представник Вишиспол-
торггю для ЗДА.

(Огол.)

Хочете знати, як жеврля іскра
української свідомості в дру-
гій половині минулого віку і
як народжувалася та сила,
яка збудувала Українську
Державу, — то читайте:

"СПОГАДИ"

СВГЕНА ЧИКАЛЕНКА

Цю велику на 504 стор. книж-
ку, читайтесь немов цікаву
повість.

Ціна тільки \$3.50

Замовляти в:

SVOBODA

81-83 Grand Street

НЬЮЙОРКСЬКА ПРОВІДНА КРАМНИЦЯ КОВБАС

та німечай спеціальності

SCHALLER & WEBER

— ДІМ ЯКОСТЕЙ —

РІЗНІ М'ЯСНІ ВИРОБИ, СВІЖЕ М'ЯСИВО ДО ВАРЕННЯ І ПЕЧЕННЯ

• КОВБАСКИ • ПІШКИ •

ВЕЛИКИХ КРАМНИЦЬ

ВЕЛИКИХ КРАМНИЦЬ

6 In NEW YORK: 1654 2nd Avenue (85-86 Sts.) — TR 9-3047

In RIDGEWOOD: 56-54 Myrtle Avenue — AS 4-3210

In ASTORIA: 28-28 Steinway Street — IV 3-5540

In HEMPSTEAD: 310 Front Street — VA 1-7068

In FLUSHING: 41-06 Main Street — HI 5-2552

In JACKSON HEIGHTS: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154

Різне

ДАРУНКИ НА УКРАЇНУ

Спеціально \$36.30

Найбільш популярні сьогодні

товари в СССР. Вартість

кожного туг виданий долар.

2 італійські нальонові до-
щевники — мужські і жіно-
чі. Дуже елегантні і модер-
ні. Сильно зроблені з тяжко-
го нальону. Цілковито не-
промокальні і непродуваль-
ні. Легкі але дуже теплі.

Кольори для чоловіків: гра-
натові і олівкові, кольори
для жінок: гранатові і бро-
нзові.

Замовляйте ці чудові дощові-
ники для своїх близьких —
вони будуть задоволені на
довгі роки.

Найкращої якості харчові

пачки.

Економні Parcel 504 \$22.00

4 1/2 фт. пшени. мук, 2 1/4 фт.

цукру, 2 1/4 фт. розінок.

2 1/4 фт. вуджених, 2 1/4 фт.

кислоси, 2 1/4 фт. рику, 2 1/4

фт. гриску, 1 фт. Nescafe

(2 унц.)

Туре 420

10 фт. пшени. мук, 5 фт. вуд-
жених, 5 фт. чистого веп-
роу, смажильно.

Оплата за замовлення за

пачку \$1.50.

ОФІСІЙНО — ГРОШІ

через Банк для Іноземної

Торгівлі, Москва.

Наші оплати є багатомовні.

до \$ 50.00 — \$2.75

до \$100.00 — \$3.50

до \$300.00 — \$5.00

телеграфічно \$4.25 екстра

Повна гарантія, доставка 2

тижнів, жадних відгуків.

Підписані посвідки за кож-
ну пересилку. Ставка: 9

рублів — \$10.00. Шість гро-
шів через нас і шість. По-
дане вторі, це тільки звори

з нашого дуже великого ви-
бору. Прошу жадати наших

дарових каталогів.

INTERTRADE

EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street
NEW YORK, N.Y. 10010